

STILON po 70-tce

MOS

Stilon... jest już po 70-tce. Ten największy zakład produkcyjny w historii Gorzowa powstał na bazie przedwojennej fabryki chemicznej I.G. FARBENINDUSTRIE A.G. Uroczyste otwarcie Zakładu Włókien Sztucznych (od 1973 roku Zakłady Włókien Chemicznych „Chemitex – Stilon”) nastąpiło w lipcu 1951 roku. Otwarcie „Stilonu” odbiło się szerokim echem w całym kraju. Jako największy zakład produkcyjny w mieście „Stilon” stał się równocześnie potentatem polskiej chemii oraz symbolem Gorzowa na kolejne kilkadziesiąt lat. W zakładzie wytwarzano przędzę nylonową, jedwab techniczny, żyłkę wędkarską, szczecinę szczotkarską i folię magnetyczną. Produkowano także klisze do aparatów rentgenowskich, wcześniej sprowadzane z zagranicy. W „epoce Gierka” i w latach 80. Stilon był liderem w produkcji taśm i kaset magnetofonowych. Na przełomie lat 80. i 90. wytwarzano też kasety wideo.

Zatrudnienie w „Stilonie” w szczytowym okresie jego działalności oscyloowało w granicach 10 tys. osób. Z zakładem związana była prawie każda gorzowska rodzina. Fabryka odegrała ogromną rolę miastotwórczą finansując budowę infrastruktury społecznej i socjalnej. W ramach realizacji programu mieszkaniowego zapewniła swoim pracownikom ponad 800 mieszkań. Powstała też przychodnia, stołówka zakładowa, cztery żłobki i dziewięć przedszkoli. Zakład rozwijał szkolnictwo zawodowe – Zespół Szkół Technicznych i Ogólnokształcących, utrzymywał halę sportową, hotel, dom kultury, basen i lodowisko. Zakładowy Klub Sportowy Stilon Gorzów Wlkp. finansował m.in. sekcje koszykówki kobiet, piłki nożnej, piłki wodnej, siatkówki mężczyzn i drużynę hokejową. W latach 1958-2007 ukazywała się gazeta zakładowa „Stilon Gorzowski”, na terenie zakładu działała rozgłośnia radiowa. Pracownicy „Stilonu” odpoczywali w zakładowych ośrodkach wypoczynkowych w Lubniewicach, Lipach i Międzyzdrojach. W 1977 roku otwarto Muzeum Zakładowe ZWCh „Stilon” (od 1991 roku Centrum Promocji), w którego strukturę w 1980 roku włączono Biuro Wystaw Artystycznych.

Sytuacja polityczna i gospodarcza po roku 1989 zmusiła zarząd zakładów do radykalnych zmian organizacyjnych i strukturalnych. W 1992 roku nastąpiło przekształcenie przedsiębiorstwa w jednoosobową spółkę Skarbu Państwa. Trzy lata później, 12 września 1995 roku, akcje ZWCh „Stilon” S.A. wniesiono do Narodowych Funduszy Inwestycyjnych. W 1998 roku większościowym udziałowcem Stilonu została grupa przemysłowa Rhodia i Nylstar. W roku 2003 ZWCh „Stilon” S.A. zostały podzielone na trzy części. W „Stilonie” pozostała produkcja włókien tekstylnych, a właścicielem tej części zakładu została firma Nylstar. Nadzór nad produkcją granulatów oraz monofilamentów przejęły inne firmy koncernu Rhodia. W 2008 roku właścicielem zakładu została polska grupa Martis. Aktualnie Stilon działa jako Antex-Stilon S. A. i nadal produkuje w Gorzowie włókna z tworzyw sztucznych. Zajmuje ok. 1/5 terenu dawnego przedsiębiorstwa państwowego i zatrudnia ponad 400 osób.

Wystawa ze zbiorów Muzeum Lubuskiego w Gorzowie Wlkp., Miejskiego Ośrodka Sztuki i Gorzowskiego Towarzystwa Fotograficznego. zawiera fotografie z różnych okresów działalności zakładu, od lat 50. do czasów współczesnych. Autorami zdjęć są Waldemar Kućko (1932-1981) i Sławek Sajkowski.

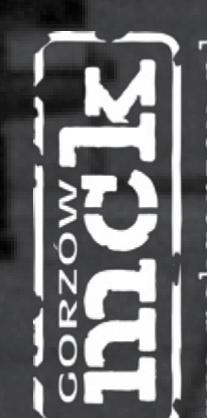
Kurator wystawy Gustaw Nawrocki

Dziękujemy za współpracę Lechowi Dominikowi i Marianowi Łazarskiemu.

Źródła: Zysnarski Jerzy: *Encyklopedia Gorzowa*, 2007; Dariusz Rymar, *Z dziejów gospodarczego rozwoju Gorzowa ze szczególnym uwzględnieniem okresu powojennego*, Gorzów Wlkp., 2007; www.stilon.com.pl

MIEJSKI OŚRODEK SZTUKI
UL. POMORSKA 73
GORZÓW WLKP., MOSART.PL

DOBRY WIECZÓR
GORZÓW 2022

www.mckgorzow.pl

Miejskie
Centrum
Kultury
w Gorzowie
Wielkopolskim

MUZEUM LUBUSKIE
Im. Jana Dekerta w Gorzowie Wlkp.

lata 80.
fot. Waldemar Kućko

2022 r.
fot. Sławomir Sajkowski

fot. Waldemar Kućko

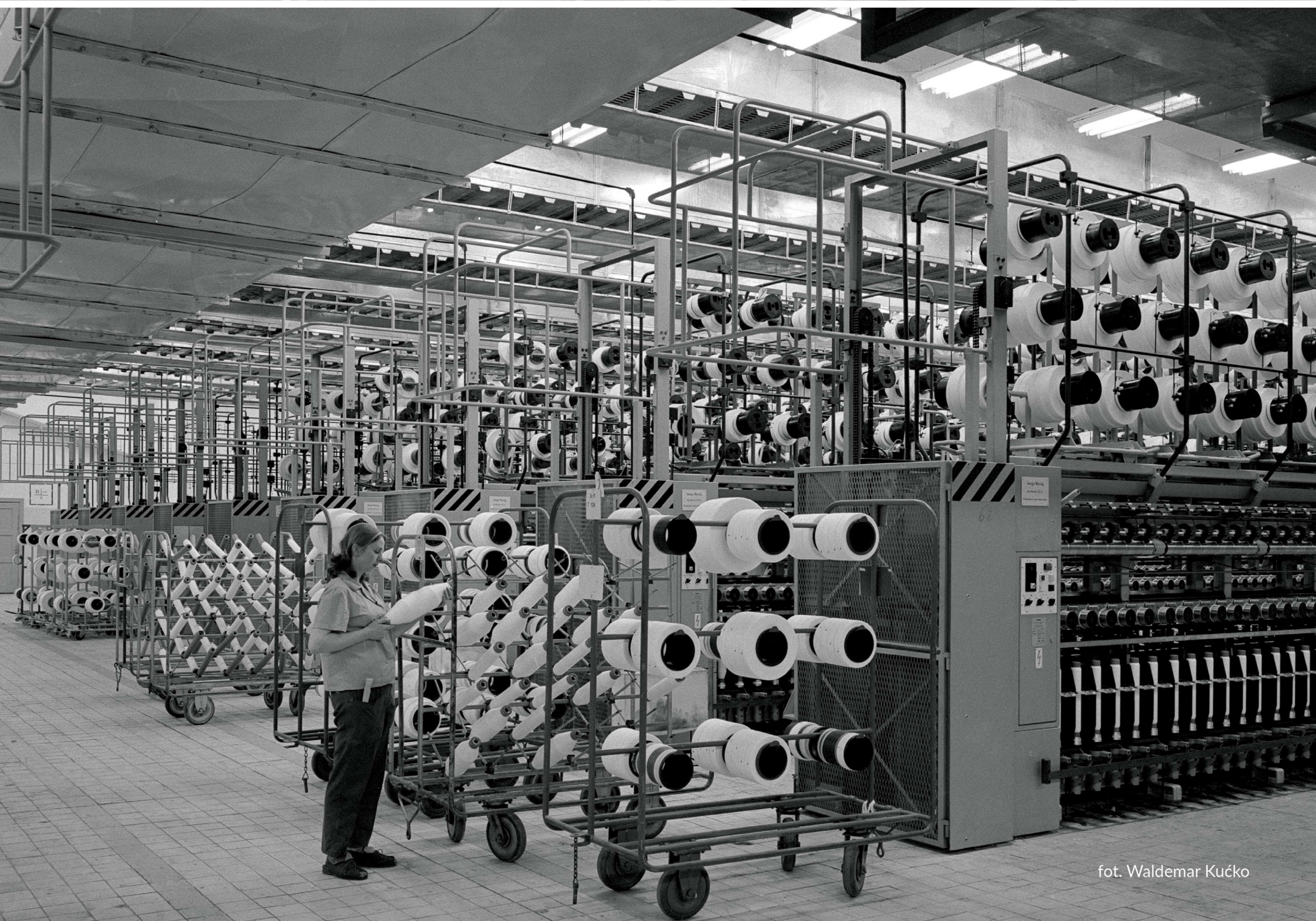

fol. Waldemar Kućko

2022 r.

2010 r.
fot. Sławomir Sajkowski

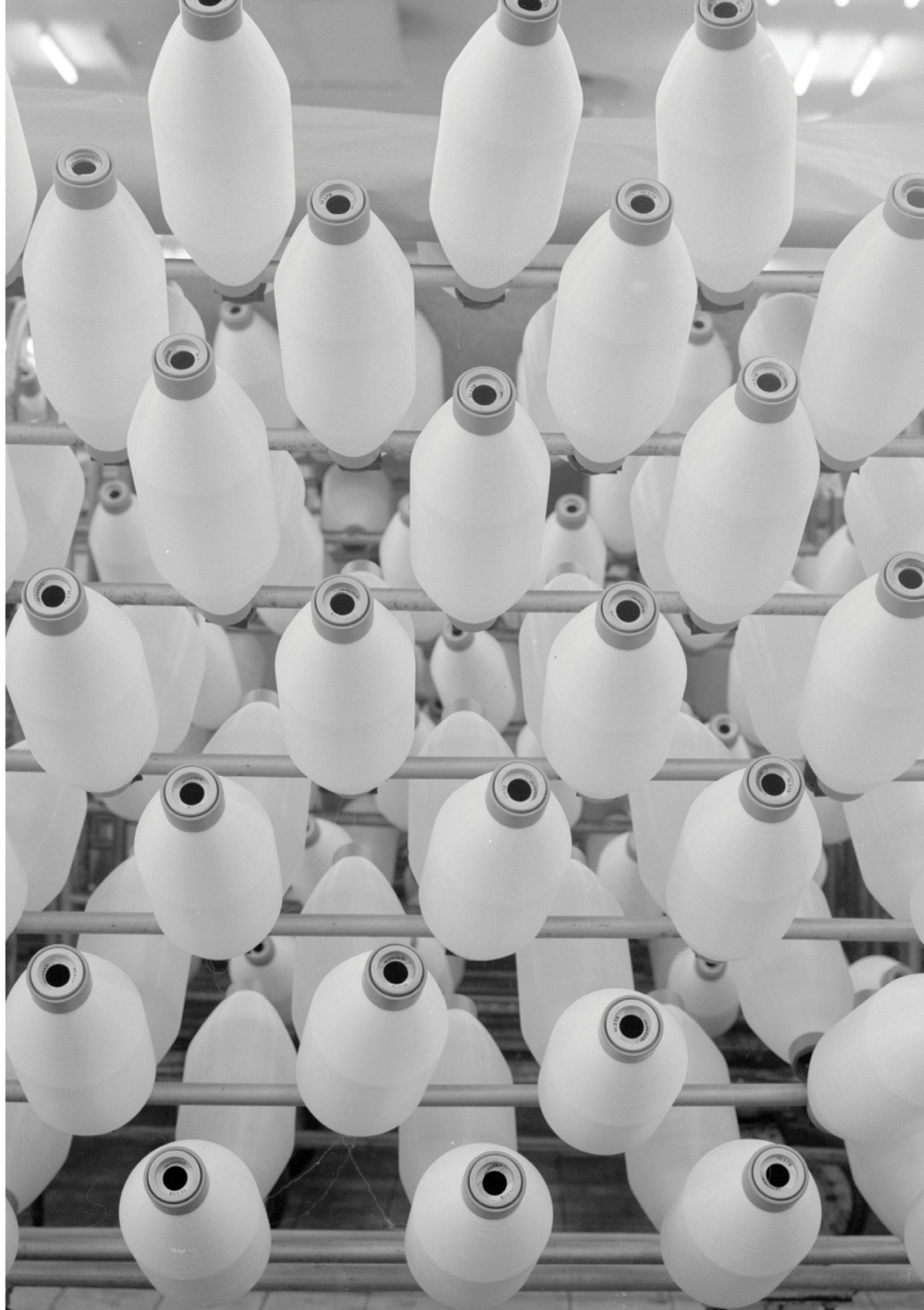

foto: Waldemar Kučko